

LA TRADICIÓ COM A SIGNE D'IDENTITAT

A temporades l'esperit lloable de la modernitat ha arraconat el sentit o els elements de la tradició. Hom considerava i alguns potser consideren que els nous temps demanen posar-se al dia i renunciar a coses que poden semblar obsoletes.

Aquesta postura simplista i falsament moderna, de vegades ha fet mal perquè pot arribar a acomplexar algunes persones. Però sortosament des de fa més de trenta anys hi ha una tendència, com havia passat al segle XIX, a recuperar balls, festes i fins i tot menjar tradicionals que en algun cas s'han arribat a posar de moda. La paraula folklore ja no té aquelles connotacions negatives que tenia abans i després de la guerra civil. Avui dia els etnòlegs i els folkloristes, amb el màxim rigor científic, van recuperant textos manuscrits i també fan recerca oral de costumari, cançoner o bé oficis que s'han perdut. Tinc dos o tres opuscles, publicats recentment, que expliquen com cal fer una carbonera. Fa mig segle i potser més ençà els carboners feien al bosc una tasca dura però molt necessària perquè aclarien els arbres, cremaven les branques sobreres i produïen un element calorífer que ara no pot competir amb els nous productes dedicats a la combustió, a escalfar els habitatges o a fer córrer les màquines de tren.

Tavertet i especialment Jordi Sanglas i el petit equip que l'ha anat ajudant van entendre sense complexos que valorar la zona del Collsacabra, a la qual Joan Triadú

havia dedicat una esplèndida visió literària, no era una cosa retrògrada sinó que calia promoure entre tants ciutadans que desconeixen el país un dels llocs privilegiats del paisatge de Catalunya.

Com a portaveu d'aquesta mentalitat de valoració de la vida tradicional, encara que ara tots en moltes coses ens hàgim de modernitzar, fa anys que va començar a sortir la revista *Els Cingles*, que ara anomenem encertadament *Els Cingles de Collsacabra*. La revista ha fet i fa una tasca de recopilació i d'afermament de la tradició. A redós d'ella s'han publicat alguns llibres del mateix Sanglas i recordo, perquè l'he viscut, tot el procés de com Anna Borbonet va preparar el recull de noms de lloc del municipi de Tavertet, i encara voldria fer un homenatge a Quirze Parés, mort l'any 1994, que va recollir en un gros volum el record que restava de moltes masies de la contrada que feia molts anys que havien desaparegut.

Vull felicitar l'equip que porta *Els Cingles de Collsacabra* i demanar-los que trobin persones que treballin en el recull dels noms de lloc dels pobles d'aquesta zona. Si hi ha documentació es pot consultar, però la memòria oral es perd amb els que moren i per tant és urgent fer aquestes recopilacions.

Albert Manent

Traient el carbó de la pila en el procés del carboneig. La Mata (Mura) 1933
Foto: Josep Mata de la Barata. Estudi de la Masia Catalana (CEC)